N°. 226. 1858.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

VRIJDAG 24 SEPTEMBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van 23 September 1858, n°. 61, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, tot Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, gedurende hare tegenwoordige zitting, te benoemen den heer mr. *G. C. J. van Reenen*, lid dier Kamer.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 22sten September 1858, n°. 77, is benoemd tot commissaris van politie te Maastricht, *W. J. H. Graven*, thans commissaris van politie te Venlo.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 22sten September 1858, n°. 78, is aan mr. *J. Pan*, op zijn daartoe gedaan verzoek, met den 15den October aanstaande, een eervol ontslag verleend als raadsheer in het provinciaal geregtshof in Drenthe.

Met Zijner Majesteits goedkeuring is door den consul te Elseneur tot zijnen vice-consul voor de eilanden Laaland en Falster benoemd de heer *E. Benzon*, te Nykjöbing.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 23sten September* 1858.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is mededeeling gedaan van den inhoud van een Koninklijk besluit, waarbij de heer mr. G. C. J. van Reenen benoemd wordt tot Voorzitter der Kamer gedurende het ingetreden zittingjaar.

De nieuw benoemde Voorzitter heeft zijne betrekking met de volgende rede aanvaard.

MIJNE HEEREN!

Het heeft den Koning behaagd mij, naar aanleiding van uwe voordragt, te benoemen tot voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Ik stel op grooten prijs het bewijs van vertrouwen dat mij door onzen geëerbiedigden Vorst en door u werd geschonken, en te hooger waardeer ik de onderscheiding die mij van u te beurt viel, omdat ik meen daarin te mogen zien een blijk dat mijne vroegere betrekking tot uwe vergadering, even als zij door mij met genoegen wordt herdacht, ook bij velen uwer geen ongunstigen indruk heeft achtergelaten.

Bij mijn optreden als lid dezer vergadering reeds terstond tot hare leiding geroepen, ontveins ik mij niet de bezwaren welke aan mijne taak zijn verbonden; maar, steunende op uwe welwillende medewerking, zal ik niets onbeproefd laten om ze te boven te komen.

Wij genieten het voorregt deze zitting aan te vangen op een tijdstip van rust en voorspoed; moge het door de vereenigde pogingen van de Regering en de Staten-Generaal dienstbaar worden gemaakt aan de bevordering van het welzijn des Lands.

Dat welzijn zij steeds het doel waarnaar wij streven, ook bij de behandeling der hoogst gewigtige wetsvoorstellen waarvan inde rede des Konings de toezegging is gedaan.

Blijft de geest van bezadigdheid, die steeds uwe beraadslagingen heeft gekenmerkt, ook in het vervolg daarbij heerschen, dan mogen wij vertrouwen dat onze arbeid, hoedanig de uitslag ook moge wezen, rijke vruchten zal opleveren ten beste van den Staat.

Ik zal trachten van mijne zijde den geregelden gang uwer werkzaamheden te bevorderen en met onpartijdigheid de orde in uwe vergadering te handhaven, terwijl ik hoop dat God mij de noodige krachten zal schenken om mijn pligt behoorlijk te vervullen.

Ik verklaar het voorzitterschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal te aanvaarden.

De Minister van Finantien heeft daarna, daartoe door Zijne Majesteit den Koning gemagtigd, de begrooting van Staatsuitgaven voor 1858—1859 aangeboden, en bij de overlegging daarvan de volgende rede gehouden:

Het zij mij vergund, Mijne Heeren, bij deze inleiding tot het hoogst gewigtig onderzoek dat de Staten-Generaal jaarlijks in de eerste plaats bezig houdt, eenigzins af te wijken van den tot hiertoe daarvoor aangenomen vorm.

De zaken welker regeling met 's Rijks geldmiddelen in naauw verband staat, zijn talrijk en van zeer verschillenden aard: hare regeling is vooral voor de toekomst gewigtig. De zorg strekt zich dus verder uit dan tot den beperkten kring van een enkel dienstjaar. Daarom is het noodig dat ik trachte u een volledig, schoon beknopt overzigt te geven van het zamenstel der maatregelen welke de Regering aan uw oordeel onderwerpt. Ik zal daarbij iets meer dan anders van uwe aandacht moeten vergen. En omdat dit noodig is, wensch ik mij ditmaal te onthouden van de anders gebruikelijke opsomming van eenige statistieke bijzonderheden, welke, hoe belangwekkend ook, toch langs anderen weg ter kennis van de Kamer komen. Ik geloof wel te doen wanneer ik mij in het noemen van cijfers tot het volstrekt noodige bepaal.

Ik sprak van het veel omvattende van de taak der Regering. Breede uitweiding is onnoodig om die voor oogen te stellen. Het noemen van de zaken: slaven-emancipatie, spoorwegen, Maatschappij van Weldadigheid, tegemoetkoming aan gemeenten, verbetering van het belastingstelsel, is reeds toereikend om u den kring te doen overzien, waarover de Regering haren blik moet laten gaan; en nog wel alleen dat gedeelte van den kring dat meer in het bijzonder regtstreeks invloed op de finantien van den Staat moet uitoefenen.

Die woorden herinneren u de eischen, de behoeften, de wenschen van onzen tijd: eischen, behoeften, wenschen, wier bevrediging vurig verlangd wordt. De bloeijende toestand, waarin onze geldmiddelen, door Gods zegen, verkeeren, heeft hun getal en omvang niet weinig doen toenemen, en althans den aandrang tot hunne bevrediging niet weinig vermeerderd.

Behoef ik het u te zeggen, Mijne Heeren, dat die aandrang de grootste moeijelijkheid is waarmede de Regering te kampen heeft?

Stond het mij vrij, u thans met persoonlijke herinneringen lastig te vallen, ik zou in het breede kunnen vergelijken den tegenwoordigen toestand met dien waarin 's Rijks schatkist verkeerde, toen 's Konings vererend vertrouwen mij in 1848 met de toen vooruzeker zwaarwigtige taak belastte, die thans op nieuw op mij rust. En wanneer men mij dan vroeg, welke zorg zwaarder drukt, de zorg voor het oogenblik in benarde omstandigheden, of de zorg voor de toekomst, dáár waar een min juist gebruik van den voorspoed zoo ligt tot onvoorzigtigheid kan vervoeren, — ik erken, Mijne Heeren, het antwoord zou mij misschien moeijelijk vallen!

Doch reeds te veel tot inleiding gezegd. Ik haast mij tot de zaken over te gaan.

Ik zal aanvangen met u kortelijk te wijzen op hetgeen de Regering u voorstelt ten aanzien van de geheel buitengewone behoeften, waarvan ik sprak.

In de tweede plaats u de middelen aantoonen, welke tot dekking van de uitgaven, daaruit voortvloeijende, kunnen worden aangewend.

In de derde plaats wensch ik dan uwe aandacht te vestigen op de voorstellen der Regering ten aanzien van het verband, tusschen de geldmiddelen van den Staat en die van zijne overzeesche bezittingen in acht te nemen.

In de vierde plaats u de voorstellen der Regering ten aanzien van de belastingen mede te deelen.

In de vijfde plaats, eindelijk, u de begrooting voor 1859 voordragen en u daarbij wijzen op den invloed dien het voorafgaande daarop uitoefenen moet.

1°. Onder de behoeften van onzen tijd komt gewis de vrijmaking van de slaven in onze overzeesche bezittingen en kolonien in de eerste plaats in aanmerking.

Gij weet reeds, Mijne Heeren, dat eene wet betreffende dit gewigtig onderwerp voor zoo veel West-Indie betreft, eerlang aan u zal worden ingediend.

De vergoeding, welke billijkerwijze aan de eigenaars van slaven verschuldigd is, vordert eene aanzienlijke uitgaaf. Voor een deel zal zij, wordt de voordragt der Regering tot wet verheven, reeds in 1859 moeten geschieden. Het ondubbelzinnig voorschrift van de wet op het beleid der regering in de Oost-Indische bezittingen vordert dat vóór 1°. Januarij 1860 de slaven in die bezittingen van den band der slavernij worden ontheven.

Wat de kosten eener emancipatie van de West-Indische slaven betreft, de voorstellen der Regering strekken daarheen dat die kosten, welker bedrag op hoogstens 15 millioen wordt geraamd, niet op eens maar in vijf jaren tijds worden betaald. Van uwe beslissing over deze voorstellen zal het in de eerste plaats afhangen, welk deel dier som in 1859 benoodigd zal zijn.

De uitgaaf hiervoor en voor de vergoeding aan de houders van slaven in Oost-Indie in 1859 te doen, wordt te zamen voorloopig geraamd op *acht* millioen.

Een tweede, niet minder belangrijk onderwerp is de ondersteuning door den Staat te verstrekken ten behoeve van den aanleg van spoorwegen. Geene zaak leverde voor de Regering grooter bezwaren op. Aan de eene zijde het billijke en natuurlijke verlangen om de op dit terrein zoo oneindig ver strekkende wenschen ook slechts eenigermate te bevredigen; de wensch om iets goeds, om een zoo volledig mogelijk geheel tot stand te brengen; — aan de andere zijde de volstrekte onmogelijkheid om in dit opzigt te voldoen aan alle wenschen, zelfs aan zoodanige, die de Regering zoo gaarne zou vervullen; de noodzakelijkheid dus van beperking, welke onmisbaar bij velen teleurstelling zal wekken. Aan de eene zijde het bewustzijn dat er middelen beschikbaar zijn om veel zelfs tot stand te helpen brengen; aan de andere zijde de zorg voor roekeloos bezwaar van de toekomst; de wetenschap dat ook andere behoeften vervuld moeten worden, behoeften welke groote offers vorderen.

Zou de Regering het gevaar ontgaan dat zij, in dezen strijd van wenschen en locale, zoowel als staatsbelangen, van het juiste spoor afdwaalde, dan moest zij in hare beslissing van vaste beginselen uitgaan.

Zij ging, bij de vaststelling dier beginselen, met het verslag te rade, dat van wege de Tweede Kamer bij eene vorige gelegenheid werd uitgebragt.

Daarin werd eenparig het denkbeeld afgekeurd dat de Staat voor eigen rekening spoorwegen zou aanleggen.

Met dat denkbeeld kan de Regering zich, *in beginsel*, gereedelijk vereenigen: de bezwaren, vroeger daartegen geopperd, wegen zwaar. Zij beschouwt dit als een zeer kostbaar middel, waartoe men niet ligt moet overgaan.

Onder de middelen welke van staatswege kunnen worden aangewend om de ondernemingen van particulieren te ondersteunen, is het haar gebleken dat één volstrekt noodzakelijk is om het kapitaal voor eenigzins uitgebreide ondernemingen bijeen te brengen: het middel van waarborg van renten.

Tot haar leedwezen ondervond zij dat tegen waarborg van lage renten geene kapitalen voor dergelijke ondernemingen beschikbaar zijn.

Zij ontveinst zich in het minst de bezwaren niet, aan dusdanigen waarborg verbonden; de bezwaren welke hij in de toekomst voor onze geldmiddelen kan opleveren.

Zij moest zich dus beijveren die bezwaren zoo veel doenlijk uit den weg te ruimen. Vaar daar dat zij besloot, waar het kon, door deelneming in de ondernemingen, de kans van de toekomst voor 's Rijks schatkist zoo weinig nadeelig te maken als mogelijk was: door het verleenen van eenige ondersteuning, in de *eerste* plaats ter bestrijding van de kosten, verbonden aan den overgang van de groote rivieren, de ondernemers in staat te stellen om hun kapitaal tot het kleinst mogelijke bedrag terug te brengen.

Bij de regeling van de voorwaarden, waaronder zij concessie verleende voor den aanleg van den spoorweg in het noorden en oosten des Rijks en bij de bepaling van hetgeen zij verlangt voor te stellen ten behoeve van eenen weg in de zuidelijke provinciën, heeft zij de volgende grondslagen aangenomen.

Vooreerst om, wat de deelneming en de te verleenen ondersteuning betreft, niet verder te gaan dan de werkelijk voorhanden of onmiddellijk met toereikende zekerheid te wachten baten veroorloven.

Ten tweede, de garantie van renten niet uit te strekken tot een grooter bedrag dan hetgeen op redelijke gronden kan aangenomen worden daarvoor beschikbaar te zullen zijn, ten tijde dat die garantie gestand gedaan zal moeten worden; zonder dat men alsdan tot verhooging van belastingen zijne toevlugt behoeve te nemen, en zonder dat men behoeve te rekenen op hoogere bijdragen uit de koloniale geldmiddelen.

Het geheel bedrag aan kapitaal, dat noodig zal zijn om te voldoen aan de voorwaarden, waaronder de concessie voor den noorder spoorweg is verleend, kan worden gerekend op *hoogstens dertien* millioen. Het bedrag voor den waarborg van renten, dat voor het overige gedeelte van het kapitaal benoodigd kan worden bevonden, bedraagt *hoogstens* f 900,000 's jaars.

De onderhandelingen ten aanzien van de spoorweglijn, waarvan de Regering den aanleg in het zuiden des Rijks wenschelijk acht, hebben haar volledig beslag nog niet gekregen. De bijdrage in kapitaal bij wijze van ondersteuning met het zoo even aangewezen doel, welke daarvoor, gelijk straks zal blijken, thans beschikbaar zou wezen, bedraagt *acht* millioen. De garantie van renten, voor deze onderneming benoodigd, kan worden geraamd op een bedrag van één millioen min of meer.

Zoo even werd nog eene buitengewone uitgave door mij genoemd, over welke gij uw oordeel zult hebben te vellen.

Het is u bekend dat door de Regering aan de Maatschappij van Weldadigheid een aanbod is gedaan, strekkende om voor goed een einde te maken aan den verwarden toestand, waarin zich die Maatschappij bevindt; een toestand, die voor het Rijk zoo veel lasten na zich sleept. De som daartoe aangeboden, bedraagt niet minder dan f 3,650,000.

2°. Ik moet thans melding maken van de middelen welke kunnen worden aangewezen om in al deze behoeften te voorzien.

De kosten voor de emancipatie der slaven benoodigd, zullen aangewezen moeten worden op de opbrengst van de koloniale geldmiddelen.

Uit de berekeningen bij de wet op de middelen gevoegd, zal het u blijken dat bij eene zeer matige raming van de opbrengst der koloniale producten in 1859, de bate, welke de koloniën in dat jaar zullen opleveren, berekend wordt op eene som van f 22,300,000.

Stelt men, gelijk boven is gezegd, dat daarvan *acht* millioen benoodigd zullen zijn voor de kosten van emancipatie der slaven, dan blijft van die som f 14,300,000 beschikbaar, welke vermoedelijk in haar geheel benoodigd zal zijn tot dekking van de uitgaven in de Staatsbegrooting voor 1859 begrepen, of in die voor 1860 te begrijpen.

Ten aanzien van de dekking der overige straks genoemde uitgaven, heeft de Regering het volgende op het oog.

Bij de voordragt van de laatste wet tot amortisatie van schuld, welke in de vorige zitting der Kamer is behandeld, had ik het genoegen haar mede te deelen, dat het overschot van het dienstjaar 1857 eene som van ruim 9 millioen bedroeg, na aftrek van de som, destijds tot schulddelging aangevraagd.

Het is later gebleken dat deze som grooter is. Vereenigd met hetgeen nog aan batige sloten van 1855 en 1856 aanwezig is, bedraagt zij thans ruim *elf* millioen.

Omtrent de uitkomsten van het dienstjaar 1858 bestond, in den aanvang des jaars, een minder gunstig vooruitzigt. De finantiele crisis welke zich aan het einde des vorigen jaars zoo hevig deed gevoelen, welke eenen zoo noodlottigen invloed op den gang des handels uitoefende, boezemde aan velen zorg in voor eene groote reactie. Ik erken gaarne dat die zorg mij toen zwaar drukte; de omstandigheden herinnerden al te levendig wat men in 1848 ondervonden had!

Dubbel aangenaam is het mij dus thans te moeten erkennen dat ik mij bedrogen heb in de schatting van den invloed dier moeijelijkheden. De zorg die velen met mij koesterden is verijdeld. Eene nadere berekening van het bedrag der baten welke de Oost-Indische bezittingen in 1858 kunnen afwerpen, en eene verbeterde opgave van de som welke voor de koloniale dienst noodig zal zijn, heeft de uitzigten aanzienlijk opgehelderd.

Indien geene onvoorziene omstandigheden tusschen beide treden, wordt de som, welke aan 's Rijks schatkist uit de Indische baten in 1858 kan toevloeijen, blijkens de bijlage D, welke ik de eer heb hierbij over te leggen, op ruim 30 millioen berekend. Raadpleegt men nu daarbij den stand der begrooting; houdt men het oog op de besparingen van uitgaaf welke het gevolg zijn van de voortdurende amortisatie van schuld en op den gang van de opbrengst der gewone Staatsmiddelen, dan mag men op aannemelijke gronden rekenen dat het loopende dienstjaar wel eene bate van *zeventien* millioen zal overlaten.

Men zal derhalve hoogst vermoedelijk in den loop van 1859 over ruim 28 millioen aan baten hebben te beschikken.

Op die baten zou de Regering vooreerst de som willen aanwijzen welke eventueel voor de Maatschappij van Weldadigheid benoodigd zal zijn.

In de tweede plaats wenscht zij, meer bepaald uit de koloniale baten van 1858, eene som van f 3,800,000 toe te voegen aan de middelen van 1859, *in vervanging* van de som die anders, onder den naam van *vermoedelijk* batig slot der koloniale rekening, en, in de laatste jaren als *buitengewone bijdrage tot herstel der marine*, onder de middelen tot dekking der uitgaven werd opgenomen.

Ik zal straks de vrijheid nemen op dit punt terug te komen.

Er blijft dan een bedrag van 21 millioen min of meer beschikbaar, welke de Regering u voorstelt ten behoeve van den aanleg van spoorwegen te bestemmen.

Gelieft daarbij in het oog te houden dat deze som nog niet geheel in 's Rijks schatkist aanwezig is, maar dat daaronder begrepen zijn de sommen waarvan men met genoegzame zekerheid kan zeggen dat zij in den loop van 1859 in 's Rijks schatkist gestort *zullen worden*.

Maar behalve deze ondersteuning in kapitaal zal ook waarborg van renten gepraesteerd moeten worden.

Ten aanzien van de uitgaven die dit na zich kan slepen, moge het volgende worden opgemerkt.

Zoo als de voorwaarden van de ondersteuning, aan den noorder-spoorweg te schenken, zijn ontworpen, en bij het voornemen der Regering om ook ten behoeve van den zuider-spoorweg eene renten-garantie tot een gelijk bedrag min of meer voor te stellen, is het duidelijk dat, tegen het tijdstip waarop die wegen in exploitatie zullen zijn gebragt, de noodige voorzorg genomen zal moeten worden om in de betaling van die sommen te kunnen voorzien.

Voor de voltooijing der bedoelde wegen wordt een tijdsverloop van hoogstens vijf of zes jaren noodig geacht. Het is derhalve de vraag, of de vooruitzigten onzer finantien van dien aard zijn dat men tegen dat tijdstip, in de betaling des noods van de volle som dier renten zal kunnen voorzien zonder verhooging van lasten, want het behoeft wel geen betoog dat het onverantwoordelijk zou zijn, de eventualiteit dier betaling niet bij het opmaken van latere begrootingen voor oogen te houden, voor de aanwijzing der middelen tot dekking geene zorg te dragen.

Die vraag nu meent de Regering toestemmend te mogen beantwoorden, op twee gronden.

Vooreerst doet de ondervinding zien dat de opbrengst van de gewone staatsmiddelen voortdurend klimt. In die progressie is tijdelijke stilstand mogelijk: de ondervinding in den aanvang dezes jaars verkregen deed dit zien. Doch al zeer spoedig zijn de minder gunstige verschijnselen geweken, welke men toen opmerkte. De voortgaande beweging is weder te voorschijn getreden; de opbrengst der gewone middelen in de eerste acht maanden van het loopende dienstjaar overtrof die van het gelijke tijdperk des vorigen jaars met één millioen.

Slaat men het oog op de geschiedenis onzer geldmiddelen in de laatste jaren, dan wordt het gevoelen bevestigd dat men, over langere tijdperken rekenende, op eene voortdurende toeneming der gewone inkomsten staat kan maken.

Men kan dit het beste ontwaren uit den staat van vergelijking der verschillende inkomsten, in eenige hoofdrubrieken verzameld, die ik als bijlage lit. A hierbij overleg. Die staat betreft de jaren 1847 tot 1857. De belastingen *alleen* bragten in 1847 op f 54,076,556.65. Sedert dien tijd zijn er vele belastingen afgeschaft en slechts ten deele door andere vervangen. De som der afgeschafte bedraagt ruim 7 millioen 's jaars; die der nieuw ingevoerde, daaronder begrepen de geraamde opbrengst van de verbetering van sommige belastingwetten, bedraagt slechts 2 millioen min of meer. De bronnen van 's Rijks inkomsten zijn dus verminderd met een berekend bedrag van vijf millioen. En toch, in 1857 was de opbrengst f 56,631,135.72. Zij overtrof die van 1847 dus met f 2,600,000 in rond cijfer. De voortgang van opbrengst der belastingen in dat tijdperk bedraagt dus niet minder dan ruim 7½ millioen: dus bijna *zeven* ton gouds 's jaars gemiddeld. Trekt men daarvan af de som aan inkomsten die, door afschaffing van belastingen, voor de schatkist te loor ging, dan vindt men toch over dat tienjarig tijdvak een gemiddeld *effectieven* vooruitgang van f 260,000 's jaars. Van 1856 op 1857 was de vermeerdering meer dan één millioen: de acht eerste maanden van 1858 wijzen op nieuw eene vermeerdering aan van ruim f 1,000,000 boven de acht eerste maanden van 1857. Het is waar dat *deze* vermeerdering bijna geheel het gevolg is van hoogere opbrengst van het successieregt. Maar de bijzonderheden van den staat van opbrengst toonen toch aan dat de algemeene vermeerdering aanhoudt.

Ligt daarin reeds eene reden van gerustheid voor de toekomst, er is eene tweede reden tot geruststelling die nog meer beteekenis heeft.

Meermalen is in deze Kamer gewezen op het verschijnsel dat, niettegenstaande de aanzienlijke besparing welke op de rentebetaling werd verkregen, het eindcijfer der begrootingen jaarlijks toenam. De jaarlijksche uitgaven vermeerderden dus in grootere mate dan de besparing op de renten. Den loop der zaak vindt gij aangewezen in eenen anderen staat, dien ik als bijlage *B* overleg. Vergelijkt men de uitgaven van het jaar 1857, zoo als die voorloopig op dezen staat zijn aangewezen, met die van het jaar 1850, dat, waarin de amortisatie een aanvang heeft genomen, dan bevindt men dat de rentebetaling verminderde met 36 ton in rond cijfer, terwijl de overige uitgaven met 54 ton toenamen, en terwijl de *effective* vermeerdering van de gewone Staatsinkomsten in 1857 vergeleken met 1850 slechts even één millioen bedroeg.

Ik wijs daarop, Mijne Heeren, geenszins als of ik verwijten aan vorige Besturen wilde doen, maar om eene andere opmerking te kunnen maken.

De bedenkingen te dezer zake gemaakt, hebben daartoe aanleiding gegeven, dat men de eigenlijke oorzaken van dit verschijnsel nauwkeurig heeft nagegaan: dat men meer zorgvuldig heeft acht gegeven of en in hoe verre die vermeerdering was het gevolg van grootere uitbreiding van de gewone huishouding van den Staat, dan wel of zij het gevolg was van de omstandigheid dat in vele behoeften van meer buitengewonen en tijdelijken aard kon en behoorde te worden voorzien.

In onderscheidene memorien van toelichting, tot de begrootings-hoofdstukken behoorende, zult gij, Mijne Heeren, melding vinden gemaakt van het bedrag aan buitengewone uitgaven van laatstbedoelden aard, dat op de begrootingen der jaren 1857, 1858 en 1859 is gebragt.

De einduitkomsten van die opgaven vindt gij te zamen getrokken in

de bijlage C, welke tevens aanwijst het bedrag der uitgaven dat als *gewone uitgaven* op die drie begrootingen werd gebragt.

Ik wil aan deze onderscheidingen volstrekt geene grootere waarde toekennen dan noodig is. Er kan verschil van gevoelen bestaan over de juistheid van de rangschikking van sommige uitgaven onder de gewone of de buitengewone, de meer of minder noodzakelijke en onvermijdelijke. Dat men intusschen, bij deze opgaven, alle overdrijving vermeden heeft, daarvan vindt gij het bewijs in de omstandigheid dat van de sommen tot eigenlijke uitbreiding der Marine toegestaan, *niets* onder de buitengewone uitgaven wordt berekend.

Maar ik wil er thans alleen deze gevoltrekkingen uit afleiden, dat de som, welke op de begrooting wordt gebragt tot bestrijding van behoeften welke men naar ieders opvatting in grootere of geringere mate als buitengewone behoeften kan beschouwen, van twee tot twee en een half millioen groot is: dat ver het grootste deel dier som benoodigd is voor publieke werken van min of meer buitengewonen aard.

Indien het dus noodig mogt zijn, ter bestrijding van de uitgaaf welke de garantie van renten over vijf of zes jaren na zich zal slepen, zijne toevlugt te nemen tot bezuiniging, dan zal men daartoe eene ruime gelegenheid vinden in het inkrimpen van de uitgaven voor andere buitengewone publieke werken, waarvoor èn in de jaren 1857 en 1858, èn op de begrooting voor 1859 aanzienlijke sommen zijn uitgetrokken.

Op deze gronden vond de Regering zich onbezwaard om de garantie van renten, ten bedrage van *twee millioen* min of meer, aan u voor te stellen. Zij meent dat men dit eventuele bezwaar met gerustheid onder het oog mag zien, indien men althans, bij veranderingen in het belastingwezen, naauwgezet op dit toekomstig bezwaar wil letten, en eventuele vermindering van belastingen niet verder uitstrekken dan de som der besparingen die door schulddelging kan verkregen worden. Zoo veel te meer kan men dit doen, naardien de gewone uitgaven van den Staat al ware het dan ook niet in *zóó* ruime mate als sedert eenige jaren kon, geschieden, door amortisatie van schuld nog altijd zullen verminderen.

Ook daarin zal men de noodige middelen kunnen vinden om te voorzien in die vermeerdering der *gewone* staatsuitgaven, welke het noodzakelijk gevolg is van de uitbreiding die aan het onderwijs en aan sommige andere takken van beheer gegeven moet worden.

Doch de Regering vond groot bezwaar, in verband met hare overige voorstellen, op dit oogenblik verder te gaan en grootere lasten voor de toekomst op den Staat te doen rusten.

Van uwe beslissing zal het thans in de eerste plaats afhangen, of men zal kunnen overgaan tot den aanleg van twee groote spoorweglijnen, en daardoor over vijf of zes jaren twee groote werken tot stand zal kunnen brengen, dan wel of men zich zal vergenoegen met op kleinere schaal werkzaam te zijn, volstrekt niet verder te gaan dan de omstandigheden van het oogenblik toelaten, en eene meer uitgestrekte verbinding door middel van spoorwegen in een meer verwijderd verschiet te plaatsen.

3°. Ik kom nu tot het derde onderwerp waarop ik uwe aandacht wenschte te vestigen: de regelen voortaan in acht te nemen ten aanzien van het verband tusschen de geldmiddelen van het moederland en die der overzeesche bezittingen.

Ik behoef u, Mijne Heeren, den strijd niet te herinneren, die daarover zoo dikwijls is gevoerd. Het beginsel, dat men daarheen moet streven, om de geldmiddelen van het moederland minder afhankelijk te maken van die der kolonien, wenscht de Regering getrouw te blijven.

Zij stelt u daarom voor om voortaan, onder de som benoodigd tot dekking van de uitgaven op de begrooting te brengen, waarop moet gerekend worden uit de *toekomstige* koloniale baten, niets meer te begrijpen dan het bedrag van f 9,800,000, hetwelk voor de rentebetaling sedert een aantal jaren op de koloniale geldmiddelen is aangewezen, en om voorts hetgeen daarboven noodig is tot dekking dier uitgaven, uit de *verkregen* koloniale baten te nemen.

Neemt men dezen regel aan, dan zal men het voordeel hebben dat men geene zoo groote zorg meer behoeft te koesteren voor de wisselvalligheid der koloniale baten; dat men, waar het buitengewone uitgaven geldt, op zekeren grond staat, en, om het zoo uit te drukken, de tering naar de nering kan zetten. Indien soms onvoorziene rampen van invloed waren op het koloniaal batig slot, die rampen zouden de schatkist niet onvoorziens overvallen, maar eene genoegzame tijdruimte overlaten om bedacht te zijn op de middelen van herstel.

Overigens zal het uwe aandacht niet zijn ontgaan, dat voor het dienstjaar 1859, uit de toekomstige zoowel als uit de verkregen baten der kolonien, in plaats van 16 millioen welke op de begrooting voor het loopende jaar waren uitgetrokken, niet meer wordt gesteld dan f 13,600,000. en dus nog minder dan de som van f 14,500,000, welke vroeger als bijdrage der kolonien werd berekend. Doch dit lagere cijfer is, wat 1859 betreft, het gevolg eener omstandigheid waarop ik straks zal wijzen. Bij volgende begrootingen zal het van den loop der zaken afhangen, of niet het vroegere cijfer van 14½ millioen wederom zal worden aangevraagd. Vooral zal dit afhangen van de grootere of geringere uitbreiding welke aan de uitgaven voor publieke werken gegeven zal worden. Houdt men intusschen vast aan den regel om op geen batig slot der kolonien te rekenen dan wat werkelijk is verkregen, of aan welks verkrijgen men althans niet behoeft te twijfelen, dan is deze omstandigheid van oneindig minder gewigt dan vroeger.

Thans moet ik overgaan tot de mededeeling van de voorstellen der Regering betreffende de belastingen. Doch vooraf is het noodig u den invloed te doen kennen, dien de voortgezette schulddelging op den stand der begrooting, bepaaldelijk op het bedrag van het hoofdstuk IX *A* uitoefende.

In de toelichtende memorie tot dat hoofdstuk zult gij in bijzonderheden aangewezen vinden hoeveel er van 1850 af tot op 31 Julij jl. tot amortisatie is besteed: hoeveel aan nominaal kapitaal der nationale schuld in dat tijdperk is ingekocht en afgelost, en hoe groot de besparing aan rente is, daardoor verkregen.

Met inbegrip van hetgeen tot aankoop van het waarborg-kapitaal der muntbiljetten is besteed, was er in dat tijdsverloop uitgegeven eene som van f 102,686,391.13^5, waarvoor is ingekocht of afgelost een nominaal kapitaal aan schuld van f 142,207,400, opleverende eene besparing aan rente van f 4,172,457.

Er was, van de fondsen door de wet van 3 Junij jl. tot amortisatie beschikbaar gesteld, op 31 Julij nog beschikbaar f 8,850,000, waaruit sedert dien tijd de aankoopen tot amortisatie zijn voortgezet. De besparing aan rente die daaruit, en uit het later besteden der renten van het fonds der muntbiljetten zal voortvloeijen, kan gerustelijk op f 300,000 à f 350,000 worden geraamd. Er zal dus van 1850 tot 31 December 1858 aan renten bespaard zijn zijn ruim f 4½ millioen.

Dat de laatste, aanzienlijke amortisatien niet buiten invloed bleven op de begrooting van 1859, behoeft wel geen betoog. Zij inzonderheid werkten krachtig mede om het eincijfer der begrooting voor het hoofdstuk IX *A*, vergeleken met dat van 1858, met f 1,900,000 in ronde som te verminderen.

Het was vooral deze omstandigheid welke van invloed was op het besluit door de Regering ten aanzien van de belastingen genomen.

Neemt men in aanmerking dat in de buitengewone behoeften welke ik straks vermeldde, op eene genoegzame wijze is voorzien, dan bestaat er geen overwegend bezwaar meer om eenige inkomsten van den Staat op te offeren ten einde het belastingstelsel te verbeteren en aan de bezwaren van verscheidene gemeenten te gemoet te komen.

Het zou te ver heen leiden om te dezer zake thans in breede ontwikkelingen te treden. Ik geloof mij te mogen bepalen bij eene algemeene opgave, eerstelijk van de grenzen welke de Regering gemeend heeft in dit opzigt in acht te moeten nemen, en in de tweede plaats van de maatregelen welke zij voorstelt en van hunnen invloed op het naastvolgende en op latere dienstjaren.

De vermindering van inkomsten verder uit te strekken dan tot hetgeen minder benoodigd is voor de dienst van de nationale schuld, achtte de Regering onraadzaam, vooral met het oog op de buitengewone behoeften en op de bezwaren welke een waarborg van renten ten behoeve van spoorwegen in de toekomst opleveren kan. Hare berekeningen zijn gebouwd op de onderstelling dat men in dit opzigt niet verder zou gaan.

Ik wees er straks op dat het hoofdstuk IX *A* in 1859, vergeleken met 1858, eene aanmerkelijke vermindering zal ondergaan. De kapitalen door de wetten van 13 Augustus en 11 December 1857 en van 3 Junij 1858, mitsgaders door de begrootingswet voor 1858 tot amortisatie beschikbaar gesteld, bedragen in rond cijfer 33½ millioen; de rentebesparing daardoor te verkrijgen zal evenzeer in rond cijfer 13 à 14 tonnen gouds bedragen. Daarbij komen de renten van de schatkistbiljetten, eene schuld welke men, bij de voortdurend bestaande ruimte van geldmiddelen, als voor goed ingetrokken kan beschouwen, en wier renten de Regering alzoo meent veilig van de begrooting te kunnen weglaten. Dit geeft eene mindere uitgaaf van 17 à 18 tonnen gouds, welk cijfer in den loop van het volgend jaar nog vergroot zal worden.

Tot deze grens ongeveer meent de Regering de vermindering te moeten bepalen van 's Rijks gewone inkomsten, waartoe zij ook in het belang der gemeenten meent te mogen overgaan. Zij stelt daartoe voor den accijns op de brandstoffen in den loop van het jaar 1859 af te schaffen en eene meermalen gewenschte verbetering te brengen in den accijns op het geslagt. Beide deze maatregelen kosten evenwel veel meer dan de som aan bespaarde renten bedraagt. Daarenboven, wanneer ook al de gemeenten den af te schaffen Rijksaccijns op de brandstoffen wilden voegen bij hare inkomsten, een zoodanige maatregel zoude niet geheel aan den wensch van velen beantwoorden. Het is nuttig te achten dat men haar eene ruimere gelegenheid verschaffe om in de bestaande bezwaren te voorzien. Daartoe stelt de Regering voor haar 10 van de Rijksopcenten op het personeel af te staan, en haar te vergunnen om een hooger bedrag aan opcenten op de grondbelasting der gebouwde eigendommen te heffen, dan de gemeentewet thans toelaat; — eindelijk haar toe te staan om vóór andere belastingen, door middel van opcenten op den Rijks-accijns op het gedistilleerd in hare behoeften te voorzien.

Om de opofferingen welke de voornaamste, hier opgenoemde maatregelen aan de schatkist zullen te weeg brengen, zoo na mogelijk terug te brengen tot de grenzen van het straks genoemde cijfer der rentebesparing, is het onvermijdelijk andere bronnen van inkomsten voor de schatkist te openen. Daartoe stelt de Regering voor de gelijkmatige heffing van de grondbelasting in het geheele Rijk naar de uitkomsten van het kadaster, en de uitbreiding van het beginsel, in de bestaande wet op het successieregt nedergelegd, ten aanzien van de buitengewone belasting op vreemde effecten, in zijdlinie en tusschen niet verwante personen vererfende. Zij stelt voor die gedeeltelijke verhooging van successieregt te vervangen door een overgangsregt op alle effecten, die tusschen collateralen en niet verwante personen bij overlijden, in eigendom overgaan.

Vermits de accijns op den turf over het jaar 1858 eerst in 1859 wordt betaald en onder de middelen van dat jaar verantwoord, en vermits bovendien de afschaffing van den accijns op de brandstoffen op 1 Januarij, en dus midden in den winter, om verschillenden redenen minder geraden is, zoo komt van de opbrengst nog een aanzienlijk deel aan het dienstjaar 1859 te goed. Van daar dat de vermindering van inkomsten, uit deze maatregelen zullende voortvloeijen, voor dat jaar op geen hooger bedrag wordt geschat dan f 1,000,000 min of meer.

In 1860, wanneer de voorgedragen maatregelen in hun geheel in werking zullen getreden zijn, zal het verlies van inkomsten nog iets meer dan *twee* millioen bedragen, en het is dan ook mogelijk, gelijk ik reeds zeide, dat men voor 1860 een eenigzins grooter bedrag aan de *verkregen* koloniale baten zal moeten ontleenen dan voor 1859 noodig wordt geacht. Dit bedrag van ruim *twee* millioen is ook nog iets hooger dan het bedrag aan bespaarde renten hierboven genoemd: een verschil dat, met het oog op het onwederlegbare groote nut van de afschaffing van den accijns op de brandstoffen, de Regering niet heeft teruggehouden.

Voorts stelt de Regering voor om de opcenten en het collectief zegel, waarmede de hoofdsom der accijnsen en van het waarborgsregt sedert vele jaren is verhoogd, met de hoofdsom te vereenigen. Dit zal eenige veranderingen in het te heffen bedrag van elken accijns na zich slepen, daar het raadzaam was om, ter vereenvoudiging, de belasting op een rond cijfer te bepalen. Voor sommige accijnsen heeft dit eene kleine verhooging, voor andere eene kleine vermindering ten gevolge. Ook het tarief van regten op den in- en uitvoer wordt op nieuw aan uwe deliberatien onderworpen.

Ik ga eindelijk over tot de voordragt van begrooting voor 1859.

Vooraf mogen enkele opgaven nopens de uitkomst van vroegere diensten hier hare plaats vinden.

De dienst van 1855 laat nog eene bate over van.	f	19,964.33
die van 1856 van		398,282.21^5
die van 1857 van		11,359,686.49^5
te zamen . . .	f	11,777,933.04

zijnde de som straks reeds door mij bedoeld, welke, bij aanzuivering van de dienst van 1857, nog eenigzins vermeerderen zal.

De begrooting voor 1857, zoo als zij eerst is vastgesteld en later door verschillende wetten is verhoogd, bedraagt alsnu . . f 94,945,216.37

Daarop blijft onbeschikt volgens voorloopige opneming 1,766,316.52^5

Zoodat de uitgaaf is f 93,178,899.84^5

De besparingen op de toegestane uitgaven verdeelen zich als volgt:

Hoofdstuk	II	f 31,249.46^5
»	III	21,297.45^5
»	IV	58,440.20
»	V	340,981.98^5
»	VI.	29,762.28^5
»	VII	907.03
»	VIII	34,913.39
»	IX *A*	853,385.25^5
»	IX *B*	38,939.30
»	X	354,113.08
»	XI.	2,043.80^5
»	XII	283.27^5
		f 1,766,316.52^5

De middelen leverden de volgende opbrengsten:

De belastingen, domeinen en toevallige baten (gewone Staats-inkomsten) . . . . f 59,979,649.34

De bijdragen uit de koloniale fondsen (zijnde, ten gevolge van latere opgaven, nog iets meer dan de som in den staat van vergelijking, die bij de wet op de Middelen is gevoegd, opgenomen) 41,658,421.20

Andere toevoegingen aan de Middelen (domeinfonds en batige sloten van vorige diensten). 14,900,515.80

f 116,538,586.34

gevende alzoo, na aftrek van de som van 12 millioen, door de wet van 3 Junij jl. tot amortisatie bestemd, het bovenvermelde batig slot van f 11,359,686.49^5.

Ten aanzien van de dienst van het loopende jaar heb ik straks reeds eenige inlichtingen gegeven. Gelijk ik zeide, de opbrengst van de eerste acht maanden over 1858 overtreft die van het gelijke tijdperk over 1857 met 1 millioen.

Het eindcijfer der begrooting voor 1858 bedraagt thans f 85,884,448,74, waaronder begrepen de som van twaalf millioen, door de wet van 3 Junij jl. tot amortisatie bestemd. Trekt men deze laatste af, om tot eene meer juiste vergelijking te komen, dan vindt men, met inbegrip van de overige credieten na het vaststellen der begrooting toegestaan, een eindcijfer van f 73,884,448.74.

Het eindcijfer der thans voorgedragene begrooting voor 1859 bedraagt slechts f 72,615,036.54^5, en dus f 1,269,412.19^5 *minder*.

Het zal uwe aandacht terstond treffen dat deze som geringer is dan die straks door mij genoemd, waarmede het hoofdstuk IX A alleen is verminderd. Het zal mij ligt vallen, de oorzaak daarvan aan te wijzen.

Uit de bijlage lit. C zal u blijken dat dit genoegzaam alleen het gevolg is van den wensch der Regering om van de bestaande ruimte van geldmiddelen gebruik te maken tot het verrigten van eenige publieke werken welke zij nuttig achtte. Zij vond daartoe des te eerder aanleiding omdat de voorhandene koloniale baten haar hierin vrije hand lieten. De Memorien van Toelichting bij de IVde, Vde, VIIIste en IXde hoofdstukken geven daaromtrent de noodige inlichtingen.

Diezelfde bijlage C zal u doen zien dat, indien men van de *gewone uitgaven* het hoofdstuk IX *A* afzondert, de vermeerdering dier uitgaven, vergeleken met het jaar 1858, niet meer bedraagt dan f 167,929.22^5. De verhoogingen, noodig voor hoofdstukken I, IV, V, VI, VII en XI der begrooting, werden, behalve door de vermindering van het hoofdstuk IX *A*, ook nog ten deele opgewogen door verminderingen, waarvoor de hoofdstukken II, III, VIII, IX *B* en X vatbaar werden bevonden.

Ik meen bij dit punt nog een oogenblik te mogen stilstaan.

De wijziging van het Iste hoofdstuk behoeft geene toelichting. In het vorige jaar is u reeds gewezen op de heugelijke oorzaak daarvan. Wat toen nog in het vooruitzigt lag, is nu, door Gods zegen, geschied, en gewis, Mijne Heeren, mogen wij allen met warme gevoelens van dankbaarheid herdenken, hoe gewigtig een dag de laatst verloopene 4de September was voor het doorluchtig Huis des Konings, en niet minder voor het dierbaar Vaderland.

De verhooging der begrooting voor het Departement van Justitie heeft haren grond vooreerst in grootere behoeften voor de Rijksveldwacht, en ten tweede in den wensch om latere wijzigingen en verhoogingen dier begrooting te voorkomen; wijzigingen welker noodzakelijkheid in de laatste jaren telkens gebleken was, ten einde de zoo aanzienlijke uitgaven voor geregtskosten te kunnen bestrijden.

Verhooging van uitgaaf ten behoeve van het onderwijs is de voornaamste reden der verhooging van de *gewone* uitgaven van het Departement van Binnenlandsche Zaken. Het nut van deze verhooging behoeft in deze Kamer niet aangewezen te worden. Op hetgeen *meer* voor buitengewone uitgaven op de begrooting van Binnenlandsche Zaken is gebragt, nam ik de vrijheid straks reeds uwe aandacht te vestigen.

De verhoogingen van uitgaaf voor de Departementen van Eeredienst zijn aan de gewone bekende oorzaken toe te schrijven: voor zooveel het VIde hoofdstuk betreft, kunnen zij, tot zekere grenzen, als eenigzins buitengewoon worden beschouwd.

De verhooging van het XIde hoofdstuk eindelijk heeft haren grond in de noodzakelijkheid van uitbreiding van personeel bij het Departement van Kolonien, waarbij de werkzaamheden steeds toenemen, en nog vermeerderen zullen, wanneer de wet op het beheer en de verantwoording der koloniale geldmiddelen, welke de Regering u weldra hoopt aan te bieden, in werking zal treden.

De verminderingen van sommige hoofdstukken zijn het gevolg, wat het IIde betreft, van eenige verlaging van raming welke de verkregene ondervinding der laatste jaren toeliet. Evenzeer die van het IIIde hoofdstuk, waarvan daarenboven de som voor tafelgelden van den Minister is weggelaten, evenzeer die van het VIIIste hoofdstuk. Vereenvoudiging in sommige takken van beheer, en vermindering van het bedrag der pensioenen gaven gelegenheid tot verlaging van het eindcijfer van het hoofdstuk IX *B*.

Wat eindelijk het Xde hoofdstuk betreft, het zal u blijken uit de Memorie van Toelichting, dat de wijzigingen door het Departement van Oorlog in de zamenstelling van het leger ontworpen, en verschillende veranderingen van meer bijzonderen aard vermindering van het eindcijfer ten gevolge zullen hebben. Voor 1859 is het eindcijfer f 20,800 lager dan dat voor 1858. Dat deze vermindering niet al dadelijk grooter was, is het betreurenswaardig gevolg van de buitensporige duurte der fourrages, waardoor de Minister van Oorlog gedwongen was de begrooting voor dit onderdeel van uitgaaf met f 1,000,000 boven die van 1858, met ruim f 300,000 boven die van 1857 op te voeren.

Had die noodzakelijkheid niet bestaan, het voordeelig verschil tusschen het eindcijfer voor 1859 gevraagd, en dat van vorige dienstjaren, zou met deze zelfde sommen vergroot zijn.

Wat de wet op de Middelen betreft — in de onzekerheid of het mogelijk zal zijn de voorstellen der Regering betreffende het belastingwezen tijdig genoeg af te doen — heeft men gemeend die wet voorloopig in overeenstemming met het bestaande te moeten inrigten. Mogten die voorstellen spoedig in behandeling kunnen komen en in tijds aangenomen worden, dan zal de wet op de Middelen natuurlijk dienovereenkomstig gewijzigd moeten worden.

Het eindcijfer van de raming bedraagt thans f 73,575,364.05, en dus f 960,327.50^5 *meer* dan het bedrag der geraamde uitgaven. Het bestaat uit de volgende voorname onderdeelen:

Gewone Staatsinkomsten	f 59,975,364.05
Bijdrage uit de koloniale geldmiddelen, dienst 1858.	3,800,000.00
Renten der schulden ten laste van de Oost-Indische bezittingen, uit de *toekomstige* koloniale bijdragen. . . .	9,800,000.00
Te zamen . .	f 73,575,364.05

Wat de raming van de opbrengst der gewone Staatsinkomsten aangaat, de Regering heeft niet geaarzeld daarvoor de opbrengst van het jaar 1857 ten grondslag te nemen, en zelfs, met het oog op de steeds vooruitgaande opbrengst der middelen, in de raming voor 1859, op dezen en genen post, naar de ondervinding in de laatste jaren verkregen, boven het rendement van 1857 te gaan. Ten aanzien evenwel van de opbrengst der zegel-, registratie- en successie-regten, heeft zij zich aan de tot dus ver gevolgde regelen gehouden. De reden daarvan is deze. De voorgedragen verlenging van den termijn van aangifte voor het successie-regt zal noodwendig ten gevolge hebben dat de betaling dier belasting over 1859 voor een deel uitgesteld en tot in 1860 verschoven zal worden. Bij de bestaande onzekerheid in hoever de vermindering van inkomsten van het jaar 1859, die daarvan het gevolg zal zijn, opgewogen zal worden door de gevolgen van de andere wijzigingen in de wet op het successie-regt voorgedragen, meende de Regering dat het raadzaam is, voor dit jaar in dezen geene nieuwe grondslagen van raming aan te nemen. Ook de wet op het zegel zal gewijzigd moeten worden. Het besluit dienaangaande door de Regering te nemen kan ook welligt van eenigen invloed zijn op de vermoedelijke gezamenlijke opbrengst van deze middelen.

Straks reeds wees ik u op het voornemen der Regering om onder de middelen voor 1859, als *te verwachten* koloniale baten, niet meer te rangschikken dan de som van f 9,800,000, welke onder den naam van renten der schulden ten laste van de overzeesche bezittingen, op de begrooting, beide van het moederland en van die bezittingen, worden gebragt. Dienovereenkomstig is gehandeld. Eene som van f 3,800,000 uit het batig slot der koloniale geldmiddelen van 1858 is tot dekking der uitgaven, zoo gewone als buitengewone, aangewezen.

Bijaldien het zoo even bedoelde geval zich voordoet, dat namelijk de wetten betreffende het belastingstelsel tijdig worden afgehandeld en aangenomen, dan zou het eindcijfer der raming voor 1859 verminderen met f 943,200.66 en bedragen f 72,632,163.39.

De Regering heeft het zich voorts ten pligt gesteld om de begrooting zoodanig in te rigten, dat zij, gedurende den loop des jaars, zoo min mogelijk suppletoire credieten of wijzigingswetten zal behoeven aan te vragen. Zij hoopt dat dit alleen in thans onvoorziene omstandigheden zal behoeven plaats te vinden. Alleen ten aanzien van de amortisatie van schuld maakt zij eene uitzondering. Waarschijnlijk zal ook spoedig de begrooting van het domeinfonds kunnen worden voorgelegd, ten einde de gelegenheid te hebben om de gelden, in dat fonds beschikbaar, tot schulddelging te kunnen aanwenden.

Bovendien, wanneer eenmaal de wet zal beslist hebben ten aanzien van de ondersteuning aan spoorwegondernemingen te verleenen, zal welligt een deel der voorhanden baten tot amortisatie bestemd kunnen worden. Vermits de uitgaven voor die ondernemingen over meer dan één dienstjaar worden verdeeld, zou het ligt nutteloos kunnen worden bevonden, aanzienlijke kapitalen geheel onvruchtbaar in 's Rijks schatkist te laten.

De slotsom van het gezegde laat zich in de volgende punten zamentrekken.

De uitgaaf, voor de emancipatie der slaven te doen, meent de Regering uit de koloniale baten te kunnen bestrijden.

Onder den 31sten December 1858 kan men op goede gronden aannemen, 28 millioen aan batige sloten beschikbaar te zullen hebben.

Aan die fondsen wordt de volgende bestemming toegedacht:

f 3,650,000 ten behoeve van de Maatschappij van Weldadigheid;

f 3,800,000 ter vervanging van het *te verwachten* batig slot der koloniale geldmiddelen, dat anders onder de middelen van een volgend dienstjaar werd begrepen.

Het bedrag van 21 millioen, dat dan nog zal overblijven, stelt de Regering voor, te bestemmen ter ondersteuning van den aanleg van spoorwegen. De uitgaven die zij daardoor op het oog heeft, bedragen eene weinig grootere som van 22 à 23 millioen min of meer, zoo voor ondersteuning als voor deelneming.

De garantie van renten van de kapitalen tot den aanleg van spoorwegen benoodigd zal zich kunnen uitstrekken, naar het ontwerp der Regering, tot eene som van f 2,000,000 min of meer 's jaars. Doch deze betaling zal eerst over vijf à zes jaren noodig zijn. Ondersteld dat zij voor het vol bedrag noodig zou wezen, dan nog bestaan er genoegzame redenen om aan te nemen dat, onvoorziene rampen uitgezonderd, in die betaling zonder verhooging van lasten zal kunnen worden voorzien, zoowel ten gevolge van de toenemende opbrengst der middelen als ten gevolge van de mogelijkheid om alsdan minder uit te geven voor andere openbare werken.

Het eindcijfer der begrooting van uitgaven is bijna 13 ton gouds lager

dan dat van het vorig jaar. De som voor de dienst der openbare schuld begroot, bedraagt 19 tonnen gouds minder dan voor 1858; voor ver het grootste gedeelte ten gevolge van amortisatie van schuld.

Er wordt eene vermindering van lasten voorgesteld min of meer van gelijk bedrag als de vermindering van hoofdstuk IX *A*, tevens met het doel om aan de gemeenten de gelegenheid te schenken om wenschelijk geachte wijzigingen in haar belastingwezen te brengen.

De baten der koloniale dienst over 1859 worden geraamd op f 22,300,000. Daarvan, aftrekkende f 9,800,000 voor betaling der renten ten laste der kolonien gebragt en f 8,000,000 voor de eventuele kosten der slaven-emancipatie, blijft er ruimte genoeg over om ook in de behoeften van het jaar 1860 te voorzien.

Ik behoef u naauwlijks te wijzen, Mijne Heeren, op het noodzakelijke verband dat tusschen de meeste dezer maatregelen bestaat. Inzonderheid meen ik uwe aandacht te mogen vestigen op het gewigt en de gevolgen der beginselen welke den grondslag van de voornaamste uitmaken.

Vereenigt de Vertegenwoordiging zich met het denkbeeld om, ook door garantie van renten, ondersteuning aan spoorwegen te geven, dan is het volstrekt noodig daarbij grenzen te stellen. Eene grens heeft de Regering voorgedragen; wilde men die overschrijden, de Regering zou het onraadzaam achten gevolg te geven aan het denkbeeld om op ruime schaal de belastingen te verminderen; zij zou zich dan voorbehouden op dit gedeelte harer voordragt geheel of gedeeltelijk terug te komen.

Verwerpt de Vertegenwoordiging geheel het beginsel om waarborg van renten te verleenen — wenscht zij zich bij het verleenen van ondersteuning aan spoorwegen te bepalen bij het beschikken over voorhanden middelen en niets meer te doen, — de Regering zal zich met die beperking vereenigen. Groote lijnen van spoorwegen zullen dan niet zoo spoedig tot stand worden gebragt: voor de geldmiddelen van den Staat moge zulk eene beslissing gewenscht zijn, de algemeene welvaart zal in mindere mate daardoor worden bevorderd.

Wat de voorstellen aangaande het belastingstelsel betreft, en de regeling van het verband tusschen 's Rijks belastingen en die der gemeenten, er zal eene keuze moeten worden gedaan. Hoogst wenschelijk is het dat men van lieverlede geheel terugkome van het beginsel om belastingen op de eerste levensbehoeften zoowel voor het Rijk als ten behoeve van de gemeenten te heffen. Maar nu zal men moeten beslissen of sommige dier accijnsen ten behoeve van het Rijk of ten behoeve van de gemeenten zullen geheven worden: men zal moeten bepalen of men wil voortgaan op den weg die sinds eenige jaren is gevolgd, dat namelijk de rijksaccijnsen op de eerste levensbehoeften, wanneer dit mogelijk is, worden afgeschaft en aan de gemeenten overgelaten, dan wel of men die belastingen als Rijksbelastingen en de directe belastingen als gemeentebelastingen wil behouden. De ondervinding heeft nu genoegzaam bewezen dat het voor alsnog ondoenlijk is de accijnsen op eerste levensbehoeften voor het Rijk en voor de gemeenten beide af te schaffen en door directe belastingen te vervangen. De Regering heeft eene keus gedaan. Zij verlangt de rigting te behouden die in de laatste jaren is gevolgd. Eene eindelijke beslissing is daarom noodzakelijk, omdat het zoo zeer wenschelijk mag worden geacht die rigting voor goed te bepalen, en, kan het zijn, een einde te maken aan den strijd die reeds zoolang over deze onderwerpen wordt gevoerd.

Ik heb getracht, Mijne Heeren, u den finantielen toestand en de ontwerpen der Regering beknopt, maar zoo volledig mogelijk te schetsen: bovenal heb ik er naar gestreefd u den staat van zaken in zijnen geheelen omvang naar waarheid en eenvoudig voor oogen te stellen.

Ik besluit nu mijne rede met den opregten wensch dat onze beraadslagingen mogen strekken tot bevordering van de belangen van 's lands geldmiddelen, in wier bloei wij ons dankbaar mogen verheugen, en tot verdere uitbreiding van de stoffelijke welvaart van het dierbaar Vaderland.

In deze zitting zijn voorts ingekomen de navolgende wets-ontwerpen:

een tot onteigening van perceelen tot den aanleg van een provincialen weg van Fijnaart naar Rozendaal;

een betrekkelijk het begraven van lijken en de regeling der begrafeniskosten;

een houdende algemeene bepalingen tot wering van besmetting van aankomende zeeschepen;

een houdende maatregelen tot ontruiming van het eiland Schokland;

een regelende het gebruik van het koloniaal batig slot over 1856,

een tot goedkeuring eener dading over gronden liggende in het voormalig kanaal van Welfingen;

een houdende herziening van het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer;

een tot herziening der tabel behoorende bij de wet verdeelende het Rijk in kiesdistricten;

vijftien tot naturalisatie van E. Gompertz enz.;

vijf tot wijziging van het belastingstelsel en van eenige bepalingen der gemeentewet, rakende gemeentebelastingen, te weten:

tot wijziging der wet op het regt van successie en overgang bij overlijden;

tot evenredig-making van de grondbelasting;

tot afschaffing van den accijns op den turf en de steenkolen;

tot wijziging der wet op den accijns van het geslagt; en

tot wijziging van de artikelen 241, 242 en 246 der gemeentewet.

een tot wijziging der tarieven van sommige accijnsen;

een tot herziening der wet op den waarborg en belasting op gouden en zilveren werken;

een tot wijziging van de hoofdstukken II en IX *B* der Staatsbegrooting voor 1857; en

een tot wijziging van hoofdstuk IV der Staatsbegrooting voor 1857.

Onder de overige ingekomen bescheiden behooren:

het algemeen verslag der Algemeene Rekenkamer omtrent het resultaat harer werkzaamheden voor 1857;

eene overeenkomst omtrent den brugbouw te Keulen, te Mainz gesloten;

eene overeenkomst met Wurtemberg gesloten tot toelating van consulaire agenten;

een contract gesloten met den sultan van Siak en onderhoorigheden;

overeenkomsten, gesloten met de sultans en rijksgrooten op Menado, Celebes enz.

De Kamer heeft zich voorts in afdeelingen verdeeld, waarna de leden zich naar de sectien hebben begeven, en gekozen:

tot hare voorzitters de heeren Thorbecke, van der Linden, Meeussen, van Zuylen van Nyevelt en Duymaer van Twist;

tot hare onder-voorzitters, de heeren van Hall, de Brauw, Schimmelpenninck van der Oije, van Nispen van Sevenaer en ter Bruggen Hugenholtz;

tot leden der Commissie voor de verzoekschriften: de heeren Lycklama à Nycholt, Schimmelpennink, van Eck, Idzerda en Olivier;

tot leden der Commissie voor het ontwerpen van het adres van antwoord: de heeren Wintgens, Gevers Deynoot, Poortman, van Zuylen van Nyevelt en Duymaer van Twist.

WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.

September.	Rivieren.	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: gewassen.	In 24 uren: gevallen.
22	Boven-Rhijn.	*Keulen*,	+ 37.68	+ 1.83	8 ure	»	0.03
22	Waal.	*Nijmegen*,	+ 7.89	+ 1.67	8 »	»	0.05
22	Neder-Rhijn.	*Arnhem*,	+ 7.88	+ 0.97	8 »	»	0.06
22	Nieuwe Maas	*Brielle*,	+ 0.51	»	H. W.	0.10	»
			— 0.82	»	L. W.	»	0.15
22	Geldersche IJssel.	*Westervoort*,	+ 8.42	+ 1.05	8 ure	»	0.05
21	Boven-Maas.	*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 41.34	»	8 »	0.02	»
22		*Grave*,	+ 4.81	— 0.04	8 »	»	»

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

In Pruissen is, sedert de terugkomst des Konings uit Tegernsee en sedert het gebleken is dat het verblijf aldaar geene merkbare verbetering in Zijner Majesteits gezondheidstoestand ten gevolge heeft gehad, het vraagstuk wegens de voortdurende voorziening in de opperste leiding der regeringszaken aan de orde van den dag. De gissingen en redeneringen over dit onderwerp, waarmede de dagbladen zich onvermoeid bezig houden, hebben aanleiding gegeven tot de openbaarmaking van het volgende artikel in de halfofficiele *Preussische Correspondenz:*

» Het naderen van het tijdstip, waarop de aan Z. K. H. den Prins van Pruissen verleende volmagt ter vervanging van Z. M. den Koning eindigt, heeft de openbare aandacht met vernieuwde levendigheid gevestigd op hetgeen vermoedelijk tot verdere regeling van dit gewigtige belang geschieden zal. Ook in de drukpers is deze aangelegenheid tot het onderwerp van mededeelingen en beschouwingen gemaakt, die ten deele, met overtreding van de voorschriften der betamelijkheid, afdwalen naar een gebied, hetwelk de trouwe en dankbare zin des volks voorzeker liever als heilig wenschte geëerbiedigd te zien. Wij zijn er verre af, aan de pers het regt te willen betwisten om hare meening te uiten over een onderwerp, hetwelk met de dierbaarste belangen des vaderlands in zoo naauw verband staat; maar met het oog op sommige artikelen en correspondentien is de wensch geregtvaardigd, dat men daarbij de pligten der voegzaamheid niet vergeten moge.

» Voor het overige kunnen wij de verzekering geven, dat de regeling der regeringsaangelegenheden na den 23sten October aanstaande het onderwerp der zorgvuldigste overwegingen in de hoogste kringen uitmaakt, en dat het streven van al de personen, welke geroepen zijn om tot de regeling van deze hoogst gewigtige zaak mede te werken, daarhenen strekt om een resultaat te bereiken, hetwelk aan de overeenstemmende belangen van het Koninklijk Huis en van het vaderland beantwoordt."

FRANKRIJK.

De tekst van het tusschen China en Frankrijk gesloten verdrag zal, naar het schijnt, eerst na de uitwisseling der ratificatien worden openbaar gemaakt. Intusschen behelst de officiele Fransche *Moniteur* in zijn nommer van gisteren een artikel, waarin de hoofdinhoud van het verdrag medegedeeld en deszelfs heilzame strekking voor den wereldhandel en voor de zaak des Christendoms aangewezen wordt. Hierbij voegt de *Moniteur* eene lofspraak op de goede verstandhouding tusschen Engeland en Frankrijk, als waaraan de bij het verdrag behaalde voordeelen mede te danken zijn.

Uit dat artikel blijkt ook, dat de door Frankrijk bedongen vergoeding der oorlogskosten vijftien millioen francs bedraagt.

ENGELAND.

De Londensche dagbladen van gisteren behelzen eene uitvoerige mededeeling van de Atlantische telegraaphmaatschappij, waarin zij eenige tegen hare handelingen gemaakte aanmerkingen beantwoordt, en verder zegt dat de kabel ontwijfelbaar op een punt tusschen twee en drie honderd Engelsche mijlen van Valencia ernstig letsel heeft bekomen, en dat er, zoodra de weêrsgesteldheid gunstig is, eene poging tot herstel daarvan gedaan zal worden, zijnde tevens iemand van wege het bestuur met volledige instructien naar Newfoundland gezonden voor het geval dat de kabel ook aan dien kant letsel mogt hebben bekomen.

TURKIJE.

De commissie van gelastigden der mogendheden voor de regeling der grensscheiding tusschen het Turksche en het Montenegrijnsche grondgebied is den 10den dezer te Konstantinopel aangekomen. Zij heeft het betwiste terrein opgenomen, en onderzocht hoe het grondgebied in 1853, en hoe het in 1856 verdeeld was, en zij heeft bevonden dat de Montenegrijnen zich in den tusschentijd aanmerkelijk uitgebreid hebben.

— Het Russische fregat *Polkan*, hetwelk eenigen tijd in de Adriatische Zee, in de nabijheid van Montenegro, post gehouden heeft, is van daar, in het begin dezer week, naar Toulon gestevend.

SPANJE.

Koningin Isabella moet gisteren van de reis door de noordwestelijke provincien van Spanje te Madrid teruggekomen zijn.

Ministeriele bladen van Madrid berigten dat het gouvernement binnen

zeer korten tijd den verkoop der in de doode hand zijnde goederen, zoo ver zij aan burgerlijke ligchamen of gestichten behooren, hervatten, en eenige maatregelen tot herstel van onregelmatigheden in het finantiele beheer nemen zal, en dat het ook den verkoop van de goederen der geestelijkheid wil voortzetten, indien het de nieuwe Cortes-vergadering hiervoor gunstig gestemd mogt vinden.

Dezelfde bladen verzekeren op nieuw, dat het gouvernement bij de aanstaande verkiezingen tot zamenstelling eener nieuwe Kamer van Volksafgevaardigden tegen elke beperking van de vrijheid der kiezers zal waken, maar zij voegen daarbij de verklaring dat het zijne regtmatige tusschenkomst bij de verkiezingen niet zal laten varen.

Ook wordt in die dagbladen vrij stellig gemeld dat de door het Spaansche gouvernement voorgenomen expeditie tegen de Mooren van de Riff-kust tot het volgende voorjaar zal uitgesteld worden, omdat Spanje zijne krijgsmagt vooreerst in de Golf van Mexico behoeft.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** De Minister van Marine brengt ter kennis van Gegadigden, dat op Dingsdag den 5den October aanstaande, des middags ten twaalf ure, door den Inspecteur over het Loodswezen enz. te Groningen, onder nadere goedkeuring, bij inschrijving zal worden Aanbesteed:

het gedeeltelijk vernieuwen van de Groote of Zuiderkaap, op de Engelsmansplaat, bij Schiermonnikoog.

Bestek en Voorwaarden, benevens de Teekening waarnaar deze Aanbesteding zal geschieden, liggen dagelijks (van des morgens ten tien tot des namiddags ten twee ure) (uitgezonderd des Zondags), ter lezing bij genoemden Inspecteur te Groningen en bij de Directie der Marine te Amsterdam.

De gezegelde Inschrijvingsbiljetten, behoorlijk gesloten, zullen vóór of uiterlijk op Dingsdag den 5den October aanstaande, des voormiddags vóór twaalf ure, franco, moeten worden bezorgd aan genoemden Inspecteur. Zij zullen niet alleen de namen der Inschrijvers maar ook die hunner Borgen met de woonplaatsen moeten bevatten.

Ongezegelde Inschrijvingsbiljetten zullen niet in aanmerking komen.

's Gravenhage, den 14den September 1858.

De Minister voornoemd,
J. S. Lotsij.

*** De Commissie van Administratie over de Strafgevangenis te Woerden, daartoe behoorlijk geautoriseerd, zal op Woensdag den 6den October 1858, des voormiddags ten tien ure, in de Vergaderkamer binnen genoemd Gesticht, behoudens nadere goedkeuring, voor den tijd van twaalf maanden, van den 1sten Januarij tot en met den 31sten December 1859, bij besloten en op behoorlijk zegel geschrevene biljetten Aanbesteden: het leveren van de navolgende benoodigde Artikelen voor die Gevangenis en voor de Kantine in dezelve, als:

Rogge- en Tarwebrood, mitsgaders Witbrood voor de zieken;
Aardappelen, Rund- en Kalfsvleesch, Rundvet en Boter, Schenkelvleesch;
Gort, Rijst, gele en groene Erwten;
Groenten, waartoe hoofdzakelijk behooren Kool, Wortelen, Knollen of Rapen, Zuring, Selderij en Uijen;
Zout, Peper, Azijn, Kaarsen, Groene Zeep, Koffij en Cichorei, Zoete en Karnemelk, Wijn en Bier voor de zieken;
Zoetemelksche en Komijnekaas voor de kantine;
Ligstroo, Steenkolen en Turf, Zand, Bezems en Boenders;
Bureaubehoeften, Papier, Pennen en Potlooden.

Voorts zal aldaar ten zelfden dage worden Verpacht, de Vuilnis en Mestspecien, welke de Gevangenis te Woerden over het jaar 1859 oplevert.

Waarvan de conditien van Aanbesteding en Verpachting ter lezing zullen liggen in voornoemde Gevangenis en ter Secretarie van Woerden.

Woerden, den 16den September 1858.

De Commissie van Administratie voornoemd,
J. de Brauw, *Vice-President.*
R. Panhuis Wz., *Secretaris.*

*** Het Collegie van Regenten over het Huis van Arrest te Appingedam gedenkt, op Woensdag den 6den October 1858, des middags ten 12 ure, in de Regentenkamer van gemeld Gesticht, publiek aan te Besteden, het onderhoud der Gevangenen van af den 1sten Januarij tot en met den 31sten December 1859; waarvan de Voorwaarden met den Voedingstaat ter lezing zijn gelegd bij den Cipier van gemeld Huis van Arrest, alsmede bij den Logementhouder W. Houwing te Appingedam, en Hazenhoek te Delfzyl, en bij de Wed. H. Eekhoff aan de Groote Markt te Groningen.

Nadere inlichtingen ten deze zijn te bekomen bij den Cipier van bovengemeld Gesticht.

Het Collegie van Regenten voornoemd,
S. Reynders, *Vice-President.*
R. T. Meek.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Elfde* trekking der *Vijfde* Klasse van de 236ste *Staats-Loterij*, op Donderdag den 23sten September 1858, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven, te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

N°. 7331 een prijs van 1000 gulden.
„ 14172 „ „ „ 1000 „
„ 18150 „ „ „ 1000 „

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. Frieswijk.

Vaderlandsch Fonds ter aanmoediging van 's Lands Zeedienst, opgerigt in 1781.

Gratificatien-betaling op Maandag den 4den October 1858, ten elf ure, te Amsterdam en elders bij Commissarissen van voormeld Fonds.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

*** Het gemeentebestuur van Bergen op Zoom brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat de overeenkomstig art. 11 der wet van den 21sten December 1853 (*Staatsblad* n°. 128) vervaardigde staat betrekkelijk de verboden kringen van de vesting Bergen op Zoom en de Wouwsche Plantage, ter voldoening aan het 1ste lid van art. 10 derzelve wet, ter Raadhuize is nedergelegd, en dat de afkondiging bedoeld in het tweede lid van het vermelde artikel, op den veertienden September 1858 heeft plaats gehad.

Bergen op Zoom, den 14den September 1858.

Het gemeentebestuur voornoemd,
P. J. C. F. van Hasselt,
De Secretaris,
J. L. La Fontijn.

*** De Commissie van beheer over den Straatweg van 's Gravenhage naar Loosduinen en Monster brengt ter kennisse van de houders van aandeelen in de op dien weg gevestigde geldleening, dat de Rekening en Verantwoording van het door haar gehouden beheer gedurende het jaar 1857, door het Ministerie van Binnenlandsche Zaken goedgekeurd, op Maandag den 27sten September eerstkomende, des morgens tusschen 11 en 12 ure, in een der localen van het Provinciaal Gouvernement van Zuidholland, ter inzage van de belanghebbenden zal liggen.

De Commissie voornoemd,
A. van der Goes, *Secretaris.*

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** De Hooge Raad der Nederlanden heeft op den 9den September 1858, aan *Catharina Wilhelmina Vreede*, op den 4den Januarij 1837 geboren te Heusden, uit het Huwelijk van wijlen *Cornelis Vreede* en mede wijlen *Dorothea Beatrix Diedrika Bosman*, wettig gedomicilieerd te Wageningen, verleend *Venia Aetatis* of Brieven van Meerderjarigverklaring, welke, na goedkeuring des Konings, bij besluit van den 16den September 1858, n°. 62, van kracht zijn, en haar geven alle Regten, bij de Wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van Art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.

Eyssell,
Procureur bij den Hoogen Raad.

*** Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te Rotterdam, van 15 September 1858, deugdelijk geregistreerd, is *Geertruida Margaretha Kooiman*, wonende te Schoonhoven, gesteld onder Curatele.

Mr. D. J. F. Bogaers, *Procureur.*

*** Bij G. B. van Goor, te *Gouda*, is van de pers gekomen, en in alle Boekwinkels verkrijgbaar gesteld:

NIEUW GEOGRAPHISCH WOORDENBOEK

DER GEHEELE AARDE,

IN ÉÉN BOEKDEEL,

door J. KRAMERS J.

Prijs ingenaaid f 15.75 en gebonden in keurig geprest Linnen Band met Vergulden Rugtitel f 16.25.

„Een noodzakelijk, onmisbaar meubel in de huishouding van ieder fatsoenlijk man", zóó noemde een bevoegd Recensent dit Woordenboek, welks rijke inhoud (aan dien van tien gewone boekdeelen gelijk), volledigheid en degelijkheid, fraaije uitvoering en betrekkelijke onkostbaarheid als om strijd door alle Beoordeelaars zijn geroemd. En wie die aanspraak maakt op den naam van fatsoenlijk man, zal zich in onze dagen niet gaarne eene kleine geldelijke opoffering voor zulk een meubel getroosten? *Geleerden* en *Letterminnaars*, *Zeelieden* en *Handelaars*, *Onderwijzers* en *Dagbladlezers*, zij allen kunnen van een Werk als dit even veel voordeel als genoegen hebben.

BEURSPRIJZEN VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, Donderdag 23 September 1858.

	pCt.			
Nederl. W. Sch.	2½	64¾	—	—
Dito dito	3	77	—	—
Dito dito	4	98⅞	—	—
Syndicaat	3½	[illegible]	—	—
Handel-maatsch.	4½	142½	142¾	—
Belgie. Bij Rothschild	2½	53⅜	—	—
Rusl. Bij Hope en C°. 1798 en 1816	5	106½	106⅝	—
Dito 1828–1829	5	104⅜	—	—
Dito 1840	4	87	—	—
Stieglitz	4	—	—	—
Dito 1854	5	98¼	—	—
Dito 1855	5	101¾	[illegible]	—
Engelsche	4½	—	—	—

	pCt.			
Spanje. Nieuwe 3% thans	1½	[illegible]	[illegible]	—
Amortisable		—	—	—
Buitenlandsche	3	[illegible]	—	—
Binnenlandsche	3	[illegible]	[illegible]	—
Portug. Te Lond.	3	[illegible]	[illegible]	—
Oostenr. Metall. 1816–1852	5	[illegible]	[illegible]	—
Dito Zilv. Nation.	5	[illegible]	[illegible]	—
Dito Zilver 1840–1854	5	87	[illegible]	—
Dito 1847–1852	2½	[illegible]	[illegible]	—
Braz. Lond. 1824	5	—	—	—
Mexico. Londen	3	—	—	—
Grenada id.	2¾	—	—	—
Uitgestelde id.		—	—	—

Londen.

	pCt.	
Consols	3	97⅜
Mexico		21¾
Spanje	1½	[illegible]
Dito	3	46½
Venezuela		[illegible]
Dito uitgestelde		15
Grenada		[illegible]

Antwerpen.

	pCt.	
Metalliek	5	[illegible]
Nat. Metalliek	5	[illegible]
Binnenl. Spanje	3	[illegible]
Spanje	1½	[illegible]
Credit Prost.		[illegible]

Parijs.

	pCt.	
Fr. rente	3	[illegible]
Fr. Créd. Mob.		937
Binnenl. Spanje	3	40⅝
Spanje	1½	29⅝
Russische Spoorwegen		507.50

Weenen.

	pCt.	
Metalliek	5	[illegible]
Idem Nationaal		[illegible]
Wissel Londen		10.08

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.